

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციის
ფაკულტატიური ოქმი

გაერო 2007

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციის ფაკულტატური ოქმი

წინამდებარე ოქმის სახელმწიფო მხარეები შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

1. წინამდებარე ოქმის სახელმწიფო მხარე („სახელმწიფო მხარე“) აღიარებს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების კომიტეტის („კომიტეტი“) კომპეტენციას, საკუთარი იურისდიქციის ფარგლებში, მიიღოს და განიხილოს იმ პირების ან პირთა ჯგუფის მიერ ან მათი სახელით წარდგენილი შეტყობინებები, რომლებიც აცხადებენ, რომ ისინი არიან სახელმწიფო მხარის მიერ კონვენციის დებულებების დარღვევის მსხვერპლნი.

2. კომიტეტი არ იღებს არც ერთ შეტყობინებას თუ იგი ეხება კონვენციის იმ სახელმწიფო მხარეს, რომელიც არ არის წინამდებარე ოქმის მხარე.

მუხლი 2

კომიტეტი შეტყობინებას ცნობს დაუშვებლად, როდესაც:

- ა) შეტყობინება არის ანონიმური;
- ბ) შეტყობინება წარმოადგენს ამგვარ შეტყობინებათა წარდგენის უფლების დარღვევას ან შეუსაბამო კონვენციის დებულებებთან მიმართებით;
- გ) შეტყობინების საკითხი უკვე განხილულ იქნა კომიტეტის მიერ ან განხილულ იქნა ან განიხილება საერთაშორისო გამოძიების ან მორიგების სხვა პროცედურით;
- დ) ყველა შესაძლო შიდა საშუალება არ ამოწურულა. ანალოგიური წესი არ მოქმედებს, როდესაც შესაბამისი სამართლებრივი საშუალებების გამოყენება არაგონივრულად ხანგრძლივია და ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ქმედით შედეგს გამოიღებს;
- ე) იგი აშკარად დაუსაბუთებელია ან არასაკმარისად დასაბუთებული; ან როდესაც
- ვ) გარემოებები, რომლებიც განეკუთვნება შეტყობინების საგანს, გამოვლინდა დაინტერესებული სახელმწიფო მხარისათვის წინამდებარე ოქმის ძალაში შესვლამდე თუ აღნიშნული გარემოებები ძალაში შესვლის თარიღის შემდგომაც არ ვლინდება.

მუხლი 3

წინამდებარე ოქმის მე-2 მუხლის დებულებათა გათვალისწინებით, კომიტეტი, მისთვის გადაცემულ ნებისმიერ შეტყობინებას კონფიდენციალურად გააცნობს სახელმწიფო მხარეს. ექვსი თვის განმავლობაში, მიმღები სახელმწიფო კომიტეტს წარუდგენს წერილობით განმარტებებს ან განცხადებებს, რათა გააცნოს მას არსებითი საკითხი და ასეთის არსებობის შემთხვევაში, დაცვის სამართლებრივი საშუალებები, რომელთა მიღებაც შეეძლო აღნიშნულ სახელმწიფოს.

მუხლი 4

1. შეტყობინების მიღების შემდგომ და იქამდე, სანამ მოხდება საქმის არსებითი განხილვა, კომიტეტს შეუძლია დაინტერესებულ სახელმწიფო მხარეს, დაუყოვნებელი განხილვისთვის, გადასცეს

მოთხოვნა, რომ აღნიშნულმა სახელმწიფო მხარემ მიიღოს იმგვარი დროებითი ღონისძიებები, რომლებიც შეიძლება აუცილებელი იყოს სავარაუდო დარღვევის მსხვერპლისთვის ან მსხვერპლებისათვის შესაძლო გამოუსწორებელი ზიანის მიყენების თავიდან ასაცილებლად.

2. როდესაც კომიტეტი გამოიყენებს ამ მუხლის პირველ პუნქტში მოცემულ უფლებამოსილებას, ეს არ გულისხმობს შეტყობინების დასაშვებობის ან არსებით განხილვაზე მიღების განსაზღვრას.

მუხლი 5

წინამდებარე ოქმის საფუძველზე წარდგენილი შეტყობინებების შესწავლისას, კომიტეტი მართავს დახურულ შეხვედრებს. შეტყობინების შესწავლის შემდგომ, კომიტეტი თავის წინადადებებსა და რეკომენდაციებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, გადასცემს დაინტერესებულ სახელმწიფო მხარესა და განმცხადებელს.

მუხლი 6

1. თუ კომიტეტი მიიღებს სარწმუნო ცნობებს სახელმწიფო მხარის მიერ კონვენციაში გაწერილი უფლებების მძიმე და სისტემატიური დარღვევების შესახებ, კომიტეტი, აღნიშნული ინფორმაციის შესწავლის პროცესში თანამშრომლობისთვის, იწვევს ხსენებულ სახელმწიფო მხარეს და ამ მიზნით, მისგან მოითხოვს ცნობებთან დაკავშირებული სათანადო მონაცემების წარმოდგენას.

2. იმ მონაცემების მხედველობაში მიღებით, რომლებიც შეიძლება წარადგინოს დაინტერესებულმა სახელმწიფო მხარემ, ისევე როგორც ნებისმიერი სხვა ხელმისაწვდომი სარწმუნო ინფორმაციის გათვალისწინებით, კომიტეტს შეუძლია, თავისი ერთი ან მეტი წევრი განაწესოს გამოძიების ჩასატარებლად და კომიტეტისთვის საგანგებო ანგარიშის წარსადგენად. დასაბუთებულ შემთხვევებში, და სახელმწიფო მხარის თანხმობით, გამოძიება შეიძლება მოიცავდეს მიტერიტორიაზე ვიზიტს.

3. ამგვარი გამოძიების შედეგების შესწავლის შემდგომ, კომიტეტი, აღნიშნულ შედეგებს, ნებისმიერ კომენტართან და რეკომენდაციასთან ერთად გადასცემს დაინტერესებულ სახელმწიფო მხარეს.

4. დაინტერესებული სახელმწიფო მხარე, კომიტეტის მიერ გადაცემული შედეგების, კომენტარებისა და რეკომენდაციების მიღებიდან ექვსი თვის ვადაში, კომიტეტს წარუდგენს საკუთარ მონაცემებს.

5. ამგვარი გამოძიება ტარდება კონფიდენციალურად და პროცედურების ყველა ეტაპზე მოითხოვება სახელმწიფო მხარის თანამშრომლობა.

მუხლი 7

1. კომიტეტს შეუძლია დაინტერესებულ სახელმწიფო მხარეს მოუწოდოს, კონვენციის 35-ე მუხლის საფუძველზე მომზადებულ საკუთარ ანგარიშში, შეიტანოს წინამდებარე ოქმის მე-6 მუხლის საფუძველზე წარმოებულ გამოძიების საპასუხოდ მიღებული ნებისმიერი ღონისძიების დეტალები.

2. საჭიროების შემთხვევაში, მე-6.4 მუხლში მითითებული ექვსთვიანი პერიოდის ამოწურვის შემდგომ, კომიტეტს შეუძლია მოუწოდოს დაინტერესებულ სახელმწიფო მხარეს აცნობოს მას ამგვარი გამოძიების საპასუხოდ მიღებული ღონისძიებების შესახებ.

მუხლი 8

თითოეულ სახელმწიფო მხარეს, წინამდებარე ოქმის ხელმოწერისას ან რატიფიკაციისას ან მასთან შეერთებისას, შეუძლია განაცხადოს რომ იგი არ აღიარებს კომიტეტის მე-6 და მე-7 მუხლებში მოცემულ კომპეტენციას.

მუხლი 9

გაეროს გენერალური მდივანი არის წინამდებარე ოქმის დეპოზიტარი.

მუხლი 10

წინამდებარე ოქმი ხელმოსაწერად ღია არის კონვენციის ხელმომწერი სახელმწიფოებისა და რეგიონული საინტეგრაციო ორგანიზაციებისათვის გაეროს შტაბ-ბინაში, ნიუ იორკი, 2007 წლის 30 მარტამდე.

მუხლი 11

წინამდებარე ოქმი ექვემდებარება ამ ოქმის ხელმომწერ სახელმწიფოთა მიერ რატიფიკაციას, რომელთაც მოახდინეს კონვენციის რატიფიცირება ან მასთან შეერთება. იგი ექვემდებარება ამ ოქმის ხელმომწერი რეგიონული საინტეგრაციო ორგანიზაციების ფორმალურ დადასტურებას, რომელთაც ფორმალურად დაადასტურეს ან შეუერთდნენ კონვენციას. იგი ღია არის შეერთებისათვის ნებისმიერი სახელმწიფოს ან რეგიონული საინტეგრაციო ორგანიზაციის მიერ, რომელმაც მოახდინა კონვენციის რატიფიკაცია, ფორმალური დადასტურება ან მასთან შეერთება და ამავდროულად არ მოუწერია ხელი აღნიშნული ოქმისთვის.

მუხლი 12

1. "რეგიონული საინტეგრაციო ორგანიზაცია" ნიშნავს მოცემული რეგიონის სუვერენული სახელმწიფოების მიერ დაარსებულ ორგანიზაციას, რომელსაც მისმა წევრმა სახელმწიფოებმა, კონვენციითა და წინამდებარე ოქმით დარეგულირებულ საკითხებთან მიმართებით, გადასცეს კომპეტენცია. ამგვარი ორგანიზაციები, საკუთარი ფორმალური დადასტურების ან შეერთების სიგელში, აცხადებენ კონვენციითა და ოქმით დარეგულირებულ საკითხებთან მიმართებით საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებს. შემდგომში, ისინი დეპოზიტარს აცნობებენ თავიანთი კომპეტენციის ფარგლების ნებისმიერი არსებითი ცვლილების შესახებ.

2. წინამდებარე ოქმში მოცემული მითითებები „სახელმწიფო მხარეებზე“ ვრცელდება ამგვარ ორგანიზაციებზეც მათი კომპეტენციის ფარგლებში.

3. რეგიონული საინტეგრაციო ორგანიზაციის მიერ დეპონირებული ნებისმიერი სიგელი არ ექცევა მე-13 მუხლის პირველი პუნქტისა და მე-15 მუხლის მეორე პუნქტის მიზნებში.

4. რეგიონულ საინტეგრაციო ორგანიზაციებს, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში შემაჯალ საკითხებთან მიმართებით, სახელმწიფო მხარეთა შეხვედრებზე შეუძლიათ გამოიყენონ თავიანთი ხმის მიცემის უფლება, რაც მოიცავს მათ წევრ სახელმწიფოთა იმ რაოდენობას, რომლებიც არიან წინამდებარე ოქმის მხარეები. ამგვარი ორგანიზაცია ვერ გამოიყენებს ხმის მიცემის უფლებას თუ მისი რომელიმე წევრი გამოიყენებს საკუთარი ხმის უფლებას და პირიქით.

მუხლი 13

1. კონვენციის ძალაში შესვლის გათვალისწინებით, წინამდებარე ოქმი ძალაში შედის მისი რატიფიკაციის ან მასთან შეერთების მეათე სიგელის დეპონირებიდან ოცდამეათე დღეს.

2. თითოეული სახელმწიფოსათვის ან რეგიონული საინტეგრაციო ორგანიზაციისათვის, რომელიც ოქმის რატიფიკაციას, ფორმალურ დადასტურებას ან ოქმთან შეერთებას ახდენს მეათე ამგვარი სიგელის დეპონირების შემდგომ, ოქმი ძალაში შედის ამგვარი სიგელის დეპონირებიდან ოცდამეათე დღეს.

მუხლი 14

1. დაუშვებელია წინამდებარე ოქმის საგანთან და მიზანთან შეუსაბამო დათქმები გაკეთება.

2. დათქმების უკან გამოწვევა შეიძლება ნებისმიერ დროს.

მუხლი 15

1. ნებისმიერ სახელმწიფო მხარეს შეუძლია წარადგინოს წინამდებარე ოქმის ცვლილება და გადასცეს იგი გაეროს გენერალურ მდივანს. გენერალური მდივანი, ნებისმიერ წარმოდგენილ ცვლილებას გადასცემს სახელმწიფო მხარეებს, აღნიშნული წინადადებების განხილვისა და მათზე გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, სახელმწიფო მხარეების შეხვედრის გამართვასთან დაკავშირებით, საკუთარი პოზიციის შეტყობინების მოთხოვნით. იმ შემთხვევაში, როდესაც ამგვარი შეტყობინების გადაცემის თარიღიდან ოთხი თვის ვადაში, სახელმწიფო მხარეთა სულ მცირე ერთი მესამედი ემხრობა ამგვარი შეხვედრის გამართვას, გენერალური მდივანი გაეროს ეგიდით იწვევს შეხვედრას. დამსწრე და ხმის მიმცემ სახელმწიფო მხარეთა ორი მესამედის უმრავლესობით მიღებული ნებისმიერი ცვლილება გენერალური მდივნის მიერ დასამტკიცებლად გადაეცემა გენერალურ ასამბლეას და შემდგომ თითოეულ სახელმწიფო მხარეს მისაღებად.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად მიღებული და დამტკიცებული ცვლილება ძალაში შედის დღის შემდგომ ოცდამეათე დღეს, როდესაც დეპონირებულ მიღების სიგელთა რაოდენობა მიაღწევს ცვლილების მიღების თარიღისას არსებულ სახელმწიფო მხარეთა რაოდენობის ორ მესამედს. შემდგომში, ცვლილება ნებისმიერი სახელმწიფო მხარისათვის ძალაში შედის საკუთარი მიღების სიგელის დეპონირებიდან ოცდამეათე დღეს. ცვლილება შესასრულებლად სავალდებულოა მხოლოდ იმ სახელმწიფო მხარეთათვის, რომელთაც იგი მიიღეს.

მუხლი 16

სახელმწიფო მხარეს წინამდებარე ოქმის დენონსაცია შეუძლია მოახდინოს გაეროს გენერალური მდივნისათვის წერილობითი შეტყობინების მეშვეობით. დენონსაცია ამოქმედდება გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღების თარიღიდან ერთი წლის შემდგომ.

მუხლი 17

წინამდებარე ოქმის ტექსტი ხელმისაწვდომი ხდება ნებისმიერ სათანადო ფორმატში.

მუხლი 18

წინამდებარე ოქმის არაბული, ჩინური, ინგლისური, ფრანგული, რუსული და ესპანური ტექსტები თანაბრად აუთენტურია.

რის დასტურადაც ქვემოთ ხელმომწერმა სრულუფლებიანმა წარმომადგენლებმა, არიან რა თავიანთი მთავრობების მიერ სათანადოდ უფლებამოსილნი, ხელი მოაწერეს წინამდებარე ოქმს.